

PROGRAMUL PARTIDULUI POPULAR

OBIECTIVELE POLITICE

Partidul Popular este un partid modern, de vocație europeană, care militează pentru edificarea, în Republica Moldova, a statului de drept, suveran și democratic.

Partidul Popular promovează doctrina populară, care reprezintă o îmbinare a valorilor liberalismului și ale creștin-democrației europene cu valorile conservatorismului tradițional. Viitorul are nevoie de libertate și de responsabilitate civică, de modernizare și de progres, bazate pe respectarea tradiției și a valorilor naționale, care se vor regăsi în politicile partidului, orientate spre nevoile umane ale cetățenilor.

Partidul Popular își asumă misiunea de a deveni o forță reprezentativă și consolidatoare de centru, o forță creatoare pentru generațiile viitoare, care, în managementul său politic, va combina puterea tradiției cu tendința de dezvoltare și care va aduce stabilitatea politică și socială, va consolida democrația, va asigura bunăstarea și prosperitatea în Republica Moldova.

Partidul Popular aspiră să reprezinte, cu precădere, interesele politice ale țărănimii – „talpa țării” -, ale antreprenorilor mici și mijlocii, ale intelectualității populare.

Partidul Popular își propune să obțină sprijinul masiv al societății, prin garanții sociale avansate pentru cetățeni, prin crearea și consolidarea unei clase de mijloc influente și independente în plan economic și politic.

Partidul Popular își propune să reprezinte masiv populația și să apere interesele tuturor cetățenilor - indiferent de originea etnică, de limbă, religie, sex, de situația materială sau proveniența socială -, să transforme Republica Moldova într-un stat civilizată, în care oamenii să aibă o viață asigurată și demnă.

Partidul Popular va asigura ca, în stat, puterea să guverneze pentru popor, să răspundă în fața poporului și să fie controlată de popor.

Partidul Popular va crea condițiile necesare unei dezvoltări economice durabile și calitative, va asigura o pace și o armonie interetnică stabilă, pentru edificarea unui stat democratic autentic și a unei națiuni civice unite.

Partidul Popular optează pentru integritatea teritorială și statală a Republicii Moldova, bazată pe supremația legii, pe unitatea sistemului de administrare și a spațiului economic, pe **statutul său permanent de neutralitate**.

PROVOCĂRILE CE AU DETERMINAT CREAREA PARTIDULUI

Societatea moldovenească rămâne instabilă, în proces de reformare, cu elemente de capitalism oligarhic. Actualul sistem îi face **pe cei bogați - mai bogați, iar pe cei săraci - mai săraci**. Aceasta în condițiile în care partidele declară construirea unui stat social.

În cei 21 de ani de independență, partidele care au guvernat statul, nu au soluționat o serie de probleme majore:

- Republica Moldova nu a depășit sărăcia - dimpotrivă, a ajuns cel mai sărac stat din Europa;
- nu a apărut un sistem eficient de guvernare;
- corupția a căpătat proporțiile unei catastrofe naționale;
- există restanțe serioase la capitolul „respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului, în raport cu standardele europene”;
- are loc un proces periculos de dezintegrare a societății într-un conglomerat de comunități etnice, incapabile să se constituie într-o națiune civică unită;
- a încetinit consolidarea societății civile;
- lipsește un model viabil al reformelor economice și sociale;
- procesul de reintegrare a statului a ajuns în impas;
- se amplifică depopularea și emigrarea masivă peste hotare a părții active a populației, se produce o degradare morală accelerată a societății;
- calitatea vieții cetățeanului de rînd rămîne la un nivel scăzut.

În baza celor constatate, în Republica Moldova se atestă:

- un nivel de viață deplorabil al cetățenilor, în special în localitățile rurale;
- o creștere continuă a prețurilor și a tarifelor, necorelate corespunzător cu majorarea salariilor și a pensiilor;
- un grad sporit de monopolizare a economiei, lipsa liberei concurențe;
- un climat de afaceri ineficient din cauza corupției și a presiunilor administrative asupra mediului de afaceri;
- un climat investitional nefavorabil, ce cauzează reducerea activității economice, scurgerea capitalului peste hotare și ratarea investițiilor pentru dezvoltare;
centralizarea excesivă a resurselor financiare la bugetul de stat, care a generat o dependență totală a zonelor administrativ-teritoriale de centru, lipsa condițiilor pentru autonomia locală, descentralizare și dezvoltarea zonală – fapt ce apropie degradarea rapidă a localităților rurale;
- finanțarea insuficientă a educației, sănătății, culturii, științei și a inovațiilor;
- cheltuirea ineficientă, risipitoare și netransparentă a banilor publici, atestarea cazurilor de deturnare masivă a mijloacelor bugetare;
dependența excesivă de remitențele din exterior și lipsa unei strategii de stimulare a dezvoltării economice prin atragerea acestor resurse financiare;
- lipsa unui model strategic pentru reformarea economiei naționale, care să genereze noi locuri de munca.

În aceste condiții, partidele politice aflate la guvernare nu au oferit soluții pentru rezolvarea unor probleme absolut evidente. De aceea, Partidul Popular este forța politica ce își propune căi clare și concrete de depășire a crizei de sistem, ce a afectat societatea, asumându-și sarcina făuririi unei societăți civilizate, de tip european.

ANGAJAMENTELE PARTIDULUI POPULAR

Obiectivele principale pentru depășirea crizei și de modernizare a statului:

- 1. Consolidarea societății moldovenești**
- 2. Stabilitate politică - prin perfecționarea sistemului politic**
- 3. O creștere economică rapidă și durabilă**
- 4. Standarde europene de viață, bazate pe libertate și bunăstare**
- 5. Reforma sistemului educațional și a celui de sănătate - prin a asigura fiecărui cetățean șanse egale și servicii de calitate înaltă**
- 6. O politică demografică eficientă - prin încurajarea creșterii natalității, stimularea familiilor tinere și a celor cu mulți copii, prevenirea exodului în masă al populației și protecția cetățenilor în fața riscurilor sociale majore**
- 7. Autonomie locală autentică și eficiența – bazată pe standardele europene și pe condiții echitabile create pentru dezvoltarea tuturor zonelor**
- 8. Valorificarea patrimoniului tradițional cultural. Susținerea valorilor morale și spirituale ale națiunii**
- 9. Consolidarea statului de drept și eliminarea corupției**
- 10. Eurointegrarea - model de transformare a Republicii Moldova într-un stat civilizată.**

Consolidarea societății moldovenești

În paralel cu o criză social-economică, societatea moldovenească continuă să se confrunte, și cu o criză identitară profundă, ce îi divizează, în continuare, pe cetățeni după criterii etno-culturale și lingvistice. Însă, în lipsa unei coeziuni sociale, bazate pe identitatea națională, nu este posibilă edificarea unui stat cu o economie viabilă.

Partidul Popular își propune stoparea procesului de divizare a societății și solidarizarea cetățenilor, pentru rezolvarea problemelor de interes național, va sprijini inițiativele civile și va cultiva simțul patriotismului. **Obiectivul Partidului Poporului este constituirea unei națiuni civice și integrarea grupurilor etnice într-o comuniune culturală comună.**

Națiunea civică poate fi consolidată treptat și consecvent, astfel încât toți locuitorii, prin definiție, se vor identifica drept cetățeni ai Republicii Moldova. Acest proces va fi însoțit de integrarea grupurilor etnice în spațiul național unic, prin însușirea tradițiilor culturale și istorice ale populației majoritare, în paralel cu păstrarea propriilor identități și tradiții.

Partidul va contribui în mod imperativ la crearea unei atmosfere de intoleranță în societate față de orice manifestare de xenofobie, de discriminare pe motive etnice sau lingvistice ori ale lipsei de respect față de limba de stat.

Se va iniția semnarea unui pact civic între structurile guvernamentale, partidele politice și societatea civilă, prin care toți își vor asuma obligația de a se abține de la orice declarații și acțiuni de natură să provoace controverse asupra problemelor etno-culturale și lingvistice.

Stabilitate politică - prin perfecționarea sistemului politic.

Stabilitatea politică a statului este un factor determinant pentru nivelul de credibilitate a statului în fața comunității internaționale.

Partidul Popular va pleda pentru:

- consolidarea instituțiilor democratice, asigurarea puterii reale a poporului, prin crearea - între putere și societatea civilă – a unui sistem de comunicare, care să le ofere cetățenilor oportunitatea de a participa la luarea deciziilor politice;

- garantarea drepturilor, libertăților și a inviolabilității persoanei și a proprietății private, independența reală a mass media;

- alegerea Parlamentului printr-un sistem electoral mixt, în care deputații să fie aleși pe liste de partid și în circumscripții uninominale în proporție de 50 la 50, fapt ce va contribui la dezvoltarea zonelor administrative, va spori răspunderea aleșilor poporului în fața electoratului și va asigura controlul societății asupra autorităților;

- alegerea Președintelui Republicii Moldova în mod direct de către popor;

- implicarea opoziției și a formațiunilor politice extraparlamentare în procesul de luare a deciziilor politice, adoptarea Legii cu privire la Opoziție;

- în funcțiile de conducere ale Curții de Conturi, Comisiei Electorale Centrale și ai Consiliului Coordonator al Audiovizualului, de regulă, vor fi aprobate și candidaturile desemnate de Opoziția parlamentară , pentru sporirea independenței și a eficienței structurilor nominalizate;

- garantarea independenței Comisiei Electorale Centrale și introducerea registrului electronic al alegătorilor;

- asigurarea independenței reale a sistemului judecătoresc, prin prevederea răspunderii personale pentru deciziile adoptate, introducerea sistemului de alegere de către popor a judecătorilor instanțelor de judecată de nivelul întâi.

Partidul Popular își trasează ca obiectiv formarea unui sistem de exercitare a puterii în interesul întregii societăți moldovenești și al fiecărui cetățean în parte.

Partidul Popular va iniția un dialog în vederea obținerii consensului național pentru stabilirea priorităților naționale de dezvoltare ale Republicii Moldova, care, în mod obligatoriu, vor fi preluate și continuate de orice partid aflat la guvernare.

O creștere economică rapidă și durabilă

Scopul principal al Partidului Popular în domeniul economic este obținerea unui ritm înalt și stabil al creșterii economice – ca singura cale de combatere a sărăciei. Considerăm că procesul de dezvoltare economică va stimula apariția locurilor de muncă și creșterea productivității, va contribui la realizarea reformelor structurale și la administrarea eficientă și transparentă a mijloacelor financiare. Se va asigura un management performant, investiții masive în capitalul uman și în tehnologiile avansate. Republica Moldova se va redirecționa de la consum și import - la investiții, reforme și exporturi, ca principalele motouri ale creșterii economice.

Partidul Popular va realiza o creștere economică rapidă și durabilă în baza unui model economic eficient și credibil, bazat pe următoarele obiective:

- demonopolizarea activității economice
- restructurarea și privatizarea întreprinderilor industriale din sectorul public, inclusiv de către investitori strategici
- crearea unui mediu concurențial echitabil, reguli stabile și eficiente pentru dezvoltarea businessului mic și mijlocii.
- garantarea respectării drepturilor de proprietate - atât ale investitorilor străini, cât și ale celor locali
- lansarea activității noilor companii prin depunere, la ghișeul unic, a Declarației pe Propria Răspundere a Managerului, excluzând autorizarea altor structuri ale administrației publice
- anularea sau diminuarea esențială a tuturor taxelor la înregistrarea de stat a întreprinderilor noi, inclusiv a celor cu capital străin și mixt
- protecția producătorilor și a exportatorilor autohtoni, extinderea rapidă a posibilităților de export pentru a obține o balanță pozitivă a comerțului extern al Republicii Moldova
- promovarea prioritară a investițiilor în educație și știință, domenii de bază pentru dezvoltarea economiei naționale și pregătirea specialiștilor de performanță
- dezvoltarea sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii în contextul creării unor noi locuri de muncă. Crearea Fondului național de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii

- inițierea lucrărilor publice în infrastructură prin intermediul proiectelor de conservare a energiei, repararea obiectivelor de menire social-culturală și sănătate, apeducte, canalizare, drumuri, precum și lucrări funciare
- sprijin public pentru dezvoltarea tehnologiilor de performanță, a energiei regenerabile și a resurselor de alternativă, a tehnologiilor informaționale și de comunicații, accelerarea formării bazei comunității informaționale moderne, implementarea „tehnologiilor verzi”, „business-ului ecologic”, cultivarea produselor ecologice
- reformarea sectorului fiscal prin implementarea unor politici bugetar-fiscale previzibile pe o perioadă de lungă durată (de minimum 3 ani) și prin unificarea sistemului de impozitare:

a) introducerea impozitului unic în agricultură de 1,8 lei/grad-hectar

b) impozit unic de 10% pentru persoanele fizice și juridice

c) cota zero la impozitul pe venitul reinvestit în capitalul social

d) zero taxe și impozite la importul de utilaje și tehnologii avansate

e) întreprinderile micro, inclusiv gospodăriile țărănești (cu vânzări de pînă la 500 mii lei), care vor crea cel puțin 5 locuri de muncă, vor fi scutite de plata impozitului pe venit pe o perioadă de trei ani.

- politici eficiente pentru dezvoltarea afacerilor – în micul business, în turismul rural, în servicii și în consultanța pentru inițierea afacerilor în mediul rural
- crearea unui sistem eficient de protejarea a drepturilor consumatorilor.

Pe fundalul creșterii cererii globale la produsele alimentare, **Agricultura trebuie să devină una dintre ramurile prioritare ale renașterii economiei naționale.**

Agricultura și satele moldovenești au rămas în afară procesului de modernizare, potențialul natural enorm de care ele dispun nu este valorificat. Cauza rezidă în greșelile de politică agricolă admise de guvernări, în investițiile insuficiente pentru dezvoltarea bazei de producție și a infrastructurii rurale în general, precum și în preluarea lentă, întârziată a tehnologiilor agricole moderne.

Pentru susținerea și dezvoltarea satului ca mediu de trai și în scopul reducerii ritmurilor migrației forței de muncă din mediul rural, Partidul Popular propune:

- a) Reformarea politicii de subvenționare în agricultură în baza criteriilor de eficiență și a procurărilor de tehnică agricolă, a construcțiilor noi de sere, înființarea plantațiilor multianuale horticole, etc. - la nivelul de 40% din costurile de procurare.
- b) Majorarea Fondului pentru susținerea anuală a agriculturii pînă la 1 miliard lei, pe seama eficientizării cheltuielilor bugetare neprioritare.
- c) Crearea Fondului Național pentru Specii și Soiuri în vederea achiziționării și a cultivării speciilor și a soiurilor de plante și animale, adaptabile schimbărilor climatice și capabile să se autoreproducă în condițiile Republicii Moldova.
- d) Dezvoltarea schemelor de leasing financiar „asistat” în agricultură.
- e) Crearea de întreprinderi industriale, în baza principiului de diversitate/diferențiere a produselor ce urmează a fi obținute/fabricate în fiecare localitate rurală, prin promovarea parteneriatului public-privat în coraport de 60% - statul și 40% - fermierii.
- f) Stimularea creării fermelor familiale (20-60 ha) prin compensarea ratei dobânzii la credite pe un termen de cel puțin 10 ani, contractate pentru cumpărarea terenurilor agricole în satele de baștină.
- g) Subvenționarea construcției sistemelor de irigare și procurarea instalațiilor de irigare la nivelull de 50%.
- h) Crearea de piețe agricole moderne pentru producătorii agricoli, facillitarea accesului oricărui producător mic la aceste piețe.
- i) Asigurarea unui sprijin special pentru tineretul din mediul rural, în vederea inițierii afacerilor noi, prin acordare de granturi și facilități fiscale, acordarea unei prime de 20000 EURO pentru tinerii din mediul rural care înființează exploatări agricole comerciale, acordarea a 1000 de burse anual pentru tineri, în scopul perfecționării la întreprinderi comerciale agricole din țările europene.
- j) o politică fiscală stabilă pentru producătorii agricoli: cota de 8% TVA, subvenționarea micilor producători în caz de calamități naturale, facilitarea tehnologiilor avansate în agricultură.

Protecția mediului – parte componentă a dezvoltării economice.

Starea mediului ambiant și utilizarea durabilă a resurselor naturale influențează condițiile de creștere economică, nivelul și calitatea vieții populației. Utilizarea irațională a resurselor naturale în ultimii ani a condus la reducerea productivității potențialului natural și au avut un impact distructiv asupra mediului înconjurător, în special asupra resurselor acvatice, aerului, solurilor și biodiversității.

Lipsa unor stații funcționale de epurare au provocat diminuarea considerabilă a calității apelor de suprafață, în special a râurilor mici, precum și a apelor subterane, ceea ce influențează, în mod direct, asupra sănătății populației.

Intensificarea procesului de defrișare a fîșilor de protecție și a pădurilor au condus la înrăutățirea calității solului .

Problema colectării, separării, și prelucrării deșeurilor provenite din activitățile economice și menajere rămîne sursa de poluare a mediului, îndeosebi pentru localitățile rurale.

Partidul Popular va asigura protecția mediului înconjurător prin realizarea unor politici eficiente în domeniu:

- elaborarea unei strategii naționale în domeniul protecției și a gestionării durabile a resurselor de apă;
- lansarea unor proiecte naționale de împădurire și de plantare a fîșilor de păduri pentru protejarea culturilor agricole;
- elaborarea unui program național de protejare și transformare a râurilor Nistru și Prut în râuri navigabile și zone de agrement.
- lansarea proiectelor de salubritate și evacuare a deșeurilor în fiecare localitate;
- susținerea micilor producătorilor de produse agricole ecologic pure.

Standarde europene de viață, bazate pe libertate și bunăstare

Pe parcursul celor 21 de ani de Independență statul nu a reușit să le asigure cetățenilor nivelul corespunzător de viață și încrederea într-un viitor asigurat al copiilor. În această perioadă, societatea continuă să manifeste o atitudine alarmantă față de problemele stringente: scăderea nivelului de trai și sărăcirea populației, creșterea prețurilor și lipsa locurilor de muncă.

Partidul Popular va reduce sărăcia, prin obținerea unui progres rapid în economie, bazat pe investiții solide, pe creșterea semnificativă a indicelui PIB per capita și pe o politică socială respectând principiul echității sociale.

Reducerea sărăciei se va asigura prin direcționarea veniturilor bugetare în favoarea categoriilor social defavorizate, a căror sporire va fi posibilă prin extinderea bazei impozabile:

- majorarea accizelor pentru mărfurile și produsele care daunează sănătății populației;
- majorarea impozitului pe imobil pentru cei bogați și foarte bogați;
- sporirea veniturilor la bugetul asigurărilor sociale de stat, prin realizarea unor politici stimulatorii și diminuarea sectorului subteran din economia națională.
- lansarea proiectelor sociale (producerea obiectelor de artizanat, meșteșugăritul popular etc.), cu implicarea persoanelor în etate și a celor cu dezabilități din localitate

Fondurile bugetare de toate nivelurile vor fi orientate, în prim-plan, pentru nevoile sociale ale comunităților.

Partidul Popular va pleda pentru garantarea principiului echității sociale, promovînd următoarele soluții:

- valoarea minimumului de existență să constituie baza de calcul a oricăror plăți sociale: salarii, pensii și indemnizații sociale;
- salariul minim și pensia minimă pe republică să nu fie mai mici decât cuantumul minimumului de existență;
- reformarea sistemului de pensionare, ca să fie bazat pe principiul cumulativ, pentru a le oferi cetățenilor o bătrînețe asigurată;
- formarea fondurilor private de pensii cu participarea statului și a companiilor străine de asigurări, ce vor garanta depunerile cetățenilor;
- majorarea alocațiilor sociale și a indemnizațiilor pentru familiile cu copii mici. Alocațiile vor fi calculate în progresie geometrică și dublate pentru fiecare următor copil nou-născut.

Pentru realizarea acestui obiectiv, partidul va stimula participarea sectorului privat la soluționarea problemelor sociale, prin promovarea legii

privind activitatea de sponsorizare și realizarea parteneriatul public-privat cu antrenarea reprezentanților grupurilor social defavorizate în elaborarea și realizarea unor asemenea proiecte.

Reforma sistemului educațional și a celui de sănătate - prin a asigura fiecărui cetățean șanse egale și servicii de calitate înaltă

Educația reprezintă unul dintre cei mai importanți factori ai dezvoltării umane și are un rol determinant în asigurarea creșterii economice, în modernizarea componentelor tehnologice și intelectuale, precum și în sporirea bunăstării populației. **Școala este principalul bastion al vieții intelectuale, culturale și sociale de la sate.** Odată cu degradarea vizibilă a școlilor, a centrelor culturale, bibliotecilor și a altor instituții de „iluminare culturală”, degradează și calitatea vieții în localitățile respective.

Partidul Popular va readuce statutul profesorului și cel al școlii la un nivel calitativ înalt prin:

- promovarea în sistemul educațional, a unei reforme care să asigure ajustarea la standardele europene;
- perfecționarea mecanismelor de alocare a resurselor financiare necesare dezvoltării durabile a învățământului, prin stabilirea unor priorități anuale;
- dezvoltarea sistemului de instituții pentru copiii de vârstă preșcolară, inclusiv prin încurajarea deschiderii de grădinițe private, a caselor de copii de tip familial și a centrelor de dezvoltare pentru copii;
- sprijinirea și promovarea, de către stat, a elevilor talentați, înființarea, cu sprijinul financiar deplin al statului, a școlilor pentru copiii dotați;
- acordarea anuală a 1000 de burse pentru tineri, în scopul obținerii unor studii superioare de calitate peste hotare, în instituții de învățământ superior cu renume;

- pentru tinerii specialiști-crearea de condiții pentru asigurarea cu locuri de muncă, pentru studenți - locuri pentru practica profesională, prin prevederea de stimulente fiscale întreprinderilor respective;
- promovarea parteneriatelor publice-private, în vederea susținerii și a dezvoltării sistemului educațional;
- stimulente fiscale și de altă natură pentru atragerea business-ului în formarea continuă a cadrelor, ridicarea calificării și reciclarea profesională a lucrătorilor;
- asigurarea fiecărei localități rurale cu grădiniță și școală primară;
- dotarea instituțiilor de învățământ cu sisteme informaționale moderne pentru îmbunătățirea procesului educațional, asigurarea școlilor cu echipament pentru studiile de la distanță, eliminându-se, astfel, necesitatea așa-numitei optimizări și stoparea eliminării intelectualității de la sate ;
- adaptarea sistemului de educație la cerințele pieței, prin: implicarea mediului de afaceri în definirea programei școlare; corelarea programelor de studii la evoluția pieței muncii în următorii trei-patru ani; finanțarea pe criterii de performanță a unităților de învățământ;
- asigurarea unei calități înalte a instruirii în licee, gimnazii și în instituțiile de învățământ superior, prin introducerea unui sistem de evaluare a calității procesului;
- premierea substanțială a savanților care au publicat articole de rezonanță în reviste științifice de prestigiu de peste hotare și a premianților la olimpiadele internaționale;
- acordarea unei atenții speciale tinerilor specialiști, mai ales celor ce acceptă să muncească în zona rurală, cu garantarea condițiilor decente de viață din partea statului.

Sănătatea populației reprezintă cel mai important reper pentru dezvoltarea resurselor umane și determină posibilitatea acestora de a participa la dezvoltarea economică și la creșterea nivelului de trai. Partidul Popular va dezvolta sistemul de sănătate, realizând:

- corelarea reformei de asigurare medicală obligatorie cu standardele de înalta calitate și moralitate;
- monitorizarea stării de lucruri din sistemul sanitar pentru a asigura modernizarea lui și prestarea calitativă a serviciilor medicale;

- asigurarea echității și transparenței maxime în activitatea Companiei de Asigurări în Medicină, raționalizarea cheltuielilor;
- eficientizarea activității Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, ce determină quantumul plăților pentru fiecare instituție medicală și pentru fiecare medic, în scopul excluderii practicii de economisire a mijloacelor în detrimentul populației și al medicilor;
- reforma asistenței medicale, în vederea îmbunătățirii calității serviciilor medicale, cu reducerea diferenței de calitate și accesibilitate în funcție de locul de trai și statut social.

Partidul Popular va promova, în mod prioritar, programe care să contribuie la:

- creșterea speranței de viață, reducerea mortalității infantile și sporirea natalității;
- ajustarea costului poliței de asigurare medicală obligatorie la serviciile de calitate incluse în pachetul minim garantat;
- includerea serviciilor medicale necesare femeilor care se pregătesc să devină mame în lista serviciilor garantate de către stat în baza Programului unic;
- organizarea periodică a examinării medicale gratuite a copiilor din instituțiile preșcolare și școlare;
- creșterea veniturilor prin fortificarea managementului instituțiilor medico-sanitare, stabilirea unui nou sistem de tarificare pentru serviciile personalului medical;
- scutiri fiscale pentru întreprinderile ce le oferă angajaților o asigurare medicală de sănătate deplină;
- crearea unui sistem de consult medical, prin intermediul televiziunii și al Internetului, cu profesioniștii din domeniu și angajații din orice instituție medicală din Republica Moldova;
- stimularea activităților (locațiunea preferențială, scutiri de taxe și de impozite, finanțări bugetare directe etc.) cluburilor sportive și de agrement, dezvoltarea terenurilor și a instalațiilor sportive;
- înființarea unor spitale de tip Crucea Roșie pentru categoriile de populație neasigurate (în afara sistemului de asistență obligatorie în medicină);

Partidul Popular va asigura accesul egal al tuturor cetățenilor la servicii de calitate în domeniile sănătății și educației și va promova politici de prevenire și de combatere a maladiilor.

O politică demografică eficientă - prin încurajarea creșterii natalității, stimularea familiilor tinere și a celor cu mulți copii, prevenirea exodului în masă al populației și protecția cetățenilor în fața riscurilor sociale majore.

Republica Moldova, ca și alte state din Europa de Est, se confruntă cu o îmbătrânire rapidă a populației, ceea ce poate însemna depopularea gravă a teritoriului național, cu efecte economice dezastruoase.

Fenomenul de îmbătrânire a populației, însoțit de exodul masiv al cetățenilor și de lipsa oportunităților pentru tineri de a se realiza acasă sunt un indicator direct al politicilor sociale inadecvate, promovate în ultimele două decenii.

În ultimii 10 ani, populația Republicii Moldova s-a diminuat cu circa 83 mii oameni (-2,3%), iar ponderea populației cu vârsta de peste 65 de ani a crescut de la 8.6 puncte procentuale, în anul 2000, la 14,4 la sută, în 2011. Diminuarea populației are loc în paralel cu reducerea părții de populație economic activă - cu peste 500 mii. Fenomenul a provocat reducerea bazei impozabile, paralel cu sporirea cererii de servicii medicale și transferuri sociale.

Partidul Popular va pleda pentru aplicarea unor politici eficiente pentru stoparea fenomenului nefast, prin:

- ridicarea standardului de calitate al vieții;
- crearea de condiții pentru creșterea natalității - protecția maternității și a copilăriei, reducerea mortalității la naștere și a mortalității infantile, finanțarea maximă a instituțiilor medicale de profil;
- stimulente financiare pentru familiile tinere și familiile cu mulți copii, protecția acestora în fața oricăror amenințări și riscuri sociale. La formarea bugetului Casei Naționale de Asigurării Sociale, sprijinul familiilor având copii mici va fi o prioritate, indemnizațiile lor vor fi indexate anual cu un coeficient de 2, raportat la nivelul inflației;

- protecția familiei, ca institut social, consolidarea valorilor și a tradițiilor vieții de familie în societatea moldovenească;
- alocarea indemnizației de 5000 euro pentru întreținerea copiilor în câteva tranșe pînă la absolvirea gimnaziului. Fiecare tranșă va fi condiționată de veniturile familiei, socializarea copilului (încadrarea în grădinița de copii, școală, evidență la medicul de familie) și de comportamentul social al părinților. Începând cu al treilea copil în familie, indemnizația va fi majorată cu cîte 500 euro pentru fiecare copil;
- crearea unui sistem eficient de protecție și de asistență socială pentru familiile cu părinții plecați la muncă peste hotare. Această categorie de copii vor beneficia de sprijin financiar și social, de supraveghere permanentă din partea statului;
- eliminarea tuturor formelor de violență împotriva copiilor, inclusiv a violenței în familie, cu introducerea de sancțiuni aspre pentru asemenea fapte;
- elaborarea unei Strategii naționale și a unui Program Național în problemele securității demografice a Republicii Moldova.

Autonomie locală autentică și eficientă – bazată pe standardele europene și pe condiții echitabile create pentru dezvoltarea tuturor zonelor

Partidul Popular va pleda pentru alinierea autorităților locale la standardele europene în scopul obținerii unei autentice autonomii locale, prin:

- realizarea unor politici publice în conformitate cu prevederile stipulate în Carta europeană a autonomiei locale;
- readucerea încrederii cetățenilor în statul de drept și în instituțiile sale, în valorile democratice, prin exercitarea unui act de guvernare transparent și eficient, prin reformarea administrației publice locale în interesul cetățenilor;
- eficientizarea capacităților administrative ale autorităților publice locale;
- dezvoltarea spiritului participativ al comunității în gestionarea mijloacelor bugetare și extrabugetare;
- asigurarea respectării principiului autonomiei locale totale - de la gestionarea comunității pînă la formarea bugetului, cu limitarea intervenției Guvernului la nivel local la competențele și obiectivele de importanță strategică;

- consolidarea independenței economice la nivel local prin sporirea colectării de impozite și taxe locale, transmiterea unor competențe egale raioanelor și municipiilor.

Partidul Popular va pleda pentru includerea Republicii Moldova în sistemul de dezvoltare al „Euroregiunilor”.

Valorificarea patrimoniului tradițional cultural. Susținerea valorilor morale și spirituale ale națiunii

Partidul Popular va dezvolta localitățile rurale prin promovarea valorilor cultural-naționale și a tradițiilor seculare, prin susținerea afacerilor și a turismului rural.

Pentru a asigura dezvoltarea și renașterea unui stat, e nevoie nu numai de o economie și de reforme structurale, dar - cel mai important - de un potențial spiritual și moral bazat pe valorile și tradițiile strămoșești. În acest sens Partidul Popular pledează pentru:

- Elaborarea și implementarea unui sistem de susținere a culturii în general și a fiecărui om talentat în parte.
- Promovarea valorilor morale și spirituale, cu păstrarea tezaurului cultural autentic al tuturor grupurilor etnice din Republica Moldova.
- Partidul Popular va promova cadrul legal pentru susținerea mecenatului, a celor ce vor contribui la păstrarea și restaurarea monumentelor istorice și culturale, a lăcașelor sfinte. Vor fi create condiții pentru atragerea investițiilor în domeniul turismului rural, pentru crearea infrastructurii adecvate standardelor internaționale în domeniu. Vor beneficia de o atenție sporită **proiectele de înființare și dezvoltare a centrelor culturale în localitățile rurale, ce vor deveni centre de promovare și de cultivare a valorilor cultural-artistice, precum și proiectele de dotare a bibliotecilor publice.**

Consolidarea statului de drept și eliminarea corupției

Partidul Popular condamnă categoric atitudinea indiferentă față de problemele cetățenilor, samavolnicia birocrăției și nivelul - catastrofal de înalt - al corupției.

Pentru a schimba situația, Partidul Popular își trasează următoarele obiective:

- crearea unui sistem transparent de control a activității întreprinzătorilor;
- informatizarea actului de guvernare și de administrare la toate nivelurile;
- promovarea pe larg a sistemului de achitari pentru servicii și marfuri prin intermediul platilor electronice;
- aplicarea principiului separării puterii și a business-ului, prin crearea pârghiilor de eliminare a conflictelor de interese;
- reformarea administrației publice centrale, în scopul transformării instituțiilor statului în instituții credibile, cu funcționari de înaltă calificare și moralitate;
- eficientizarea mecanismului de verificare și de control al declarațiilor cu privire la venituri și la proprietăți ale persoanelor ce dețin o funcție de demnitate publică și stabilirea răspunderii pentru încălcarea legislației;
- responsabilizarea persoanelor cu funcții de răspundere pentru cheltuirea mijloacelor bugetare, prin stabilirea unor norme contravenționale și penale;

Reforma organelor de drept va fi efectuată pe baza următoarelor principii:

- garantarea independenței sistemului judecătoresc;
- asigurarea unui proces judiciar de calitate și transparent;
- sporirea eficienței și a responsabilității actului de justiție și a fiecărui judecător în parte;
- garantarea accesului liber la justiție și a asistenței avocatului din oficiu;
- prevenirea și combaterea corupției din sistemul judecătoresc prin instituirea mecanismului de înregistrare audio și video a proceselor de judecată.

Pentru reducerea duratei proceselor judiciare Partidul Popular propune:

Inițierea și adoptarea unui act legislativ care să reglementeze durata de acțiune în justiție, conform căruia orice cetățean, care are sau a avut un

proces, sa beneficieze de dreptul de a contesta durata excesivă de examinare a acestuia.

Restructurarea instanțelor de judecată în scopul reducerii numărului de cauze pentru un magistrat, judecător, precum și generalizarea procedurilor de mediere, care să conducă la soluționarea amiabilă a situațiilor conflictuale, fără a se ajunge la instanța de judecată.

De asemenea, răspunzând plîngerilor cetățenilor privind neregulile din justiție, Partidul Popular va opta pentru:

- perfecționarea legii privind executorii judecătorești, generalizarea sistemului informațional de distribuire a cauzelor de judecată; criterii clare și obiective pentru acordarea acestei asistențe;
- elaborarea unui sistem eficient de examinare a sesizărilor împotriva comportamentului abuziv al reprezentanților organelor de drept.

Eurointegrarea - model de transformare a Republicii Moldova într-o țară modernă.

Partidul Popular va insista asupra unui consens național larg în vederea identificării vectorului politicii externe a statului și va pleda pentru interpretarea obiectivului de integrare europeană ca model de dezvoltare și transformare a Republicii Moldova într-un stat civilizată și modern.

Partidul va pleda pentru respectarea prevederilor constituționale de neutralitate a statului, păstrarea și dezvoltarea relațiilor de parteneriat cu Blocul NATO, pentru activizarea participării Republicii Moldova în organizațiile regionale - OCEMN, cooperarea țărilor din Estul și Centrul Europei, a țărilor Europei de Sud-Est.

Partidul va milita pentru participarea activă a Republicii Moldova la contracararea terorismului internațional, stoparea infracționalității în domeniul traficului de droguri și de ființe umane, a criminalității transnaționale etc.

Partidul pledează pentru prioritatea relațiilor de prietenie și strânsă cooperare cu Ucraina, România și Rusia, de parteneriat cu SUA, de colaborare bilaterală cu țările membre ale UE și ale CSI.

Partidul Popular va stabili drept sarcină prioritară pentru serviciile diplomatice ale Republicii Moldova protejarea drepturilor și a intereselor cetățenilor moldoveni aflați în străinătate, promovarea imaginii și a intereselor economice ale Republicii Moldova.

Cel mai important obiectiv al Partidului este **reintegrarea definitivă a statului**, cu stabilirea garanțiilor și contracararea oricăror manifestări de separatism, cu acordarea unui statut special Transnistriei în componența Republicii Moldova. Soluționarea problemei Transnistriei va avea la bază democratizarea profundă, dezvoltarea societății civile în zonă, îmbunătățirea sistemului de cooperare dintre organizațiile societății civile de pe ambele maluri ale Nistrului, asigurarea deplină a drepturilor, a libertăților și a intereselor cetățenilor Republicii Moldova de pe ambele maluri ale Nistrului.

Partidul Popular își asumă pe deplin responsabilitatea și îi asigură pe cetățenii Republicii Moldova că va transforma societatea moldovenească în una prosperă și liberă, în care statul se va afla în serviciul cetățeanului, și nu manifestându-se ca stăpân al acestuia. Partidul Popular optează pentru un stat de care să fim mândri toți și de unde nimeni să nu mai vrea să plece.

Partidul Popular are încrederea că realizarea obiectivelor expuse în Program îi vor garanta un suport electoral larg. Aceasta pentru că **Programul Partidului le propune tuturor cetățenilor o alternativă de guvernare competentă, responsabilă și experimentată, ce va transforma Republica Moldova într-un stat modern, dezvoltat și atractiv, în care forțele politice, societatea civilă și reprezentanții tuturor grupurilor etnice și ai confesiunilor vor întreține un dialog permanent pentru identificarea căilor de soluționare a problemelor.**

Numai cu suportul și cu participarea întregului popor - cu Partidul Poporului - Moldova va deveni un stat modern și civilizată!

Partidul Popular este pentru un Stat al Poporului!